

Dobré den, dámy a pánové, vážení hosté, přátelé, milé děti...

i já Vás jménem autorské skupiny AA Group a spolupořádajícího sdružení Kadlub ze Vsetína, vítám na otevření jedinečné výstavy Plastických obrazů pro nevidomé.

Jsme velmi rádi, že se výstava obrazů uskutečňuje přímo v prostorách Střední školy, základní školy a mateřské školy pro zrakově postižené, v Brně. Je tak nejbližší těm, kterým je určena.

Myšlenka plastických obrazů z kůže se zrodila z invence jejích autorů – pana Aleše Vaculíka, Petra Tomaštika a Aleše Halamíčka. Možná, že i úplná shoda jmen dvou právě jmenovaných pánů Alešů byla jakýmsi předurčením shody tvůrčích osobností. Hlavně ale shodou v jejich řemeslné zručnosti, schopnosti hledání možností zpracování kůže jako přírodního materiálu a odhodláním povýšit tento materiál z jeho užitné funkce na funkci estetickou.

Původní nápad vytvořit obrazy z kůže nebyl ještě zacílen na nevidomé. Ale už jeden z prvních obrazů – triptych Loďky opatřují jeho autoři Braillovým písmem. A snad právě díky loďkám, a vzbouřenému moři, přišla k výtvarníkům vlna tvůrčí energie na nápad – vytvořit celou sérii obrazů pro nevidomé.

A tak autoři nabití invencí začali tvořit, hledat a také se zajímat o to, jaké je vlastně estetické vnímání nevidomých a slabozrakých lidí.

Následovala setkání se zástupci odborné veřejnosti, kde si dovolím zmínit zejména paní Mgr. Dagmar Sýsovou, ředitelku školy a další pedagogy, kteří svými praktickými připomínkami pomohli sladit záměry tvůrců tak, aby výsledná hodnota děl byla uplatněna pro vidomé i nevidomé. V neposlední řadě musím zmínit samotnou návštěvu školy a setkání přímo s dětmi, které bylo pro autory největším a nejdůležitějším momentem jejich tvůrčí cesty..... Zde se rozhodovalo o úspěšnosti myšlenky, zde se mohla potvrdit nebo vyvrátit její smysluplnost.

...

...

Bezprostřednost přijetí obrazů dětmi naplňovala autory nadějí. Po prvotních rozpacích dětí, které nejdříve přemýšlely „co je co“ se po ohmatání obrazů dostavila radost z poznání a konkretizace zobrazeného objektu.

Stylizované vlny připomínají klubička nebo stočené lano, při vědění že obraz ukrývá loďky následuje rozpoznání vln. U obrazu Včela, který byl testován v tajném rozpoznávacím testu, nabyla skupinka nevidomých dětí představu brouka, což bylo pro autory velmi uspokojivé.

Z celého setkání si tvůrci i zástupci partnerského sdružení odnesli nejen báječný pocit z přijetí, ale hlavně závěr který bylo možné shrnout do jedné věty:

Projekt plastické obrazy pro nevidomé můžeme spustit.

A tak dnes máme možnost shlédnout a osahat si výsledek práce s společného záměru - nabídnout lidem se zrakovým postižením možnost rozšířit si své specifické a v dnešní době dosti opomíjené schopnosti estetického vnímání. Zároveň chce tato výstava posunout hranice vnímání výtvarného umění také běžnému návštěvníkovi a je tedy určena i širší veřejnosti.

Výstava představuje 23 obrazů, ručně vyráběných z hovězí kůže, v přírodním provedení nebo v probarvení speciálními barvami. K samotnému vytlačení reliéfních vyobrazení používají autoři speciální nástroje, mnohdy historické, ručně vyráběné. Pro drobné detaily využívají hoříčkových štočeků. Rozměry obrazů se pohybují od formátu A4 po velikosti sahající až ke dvěma metrům. Nejmenším obrazem je Jezdec – který zpodobňuje motiv „berského koníka“ – prastarého archeologického nálezu, sošky, jejíž patinu připomíná i probarvení obrazu v zelených tónech. Největším obrazem pak je výrazné dílo s názvem Memento Mori s motivem kostlivce na koni. Z celé řady obrazů se dále vymyká Srdce, se svými výraznými barvami. Výjimečný je dále obraz Labyrint, při jehož procházení můžete relaxovat a nechat se vést cestou ke štěstí v podobě čtyřlístku. Nejčastěji se pak na obrazech objevují motivy zvířat, fosílií, vodního světa, ale také symbolika božstev podtržena ornamentálním zdobením. Sedm vybraných obrazů je podbarveno tematicky sladěnou zvukovou kulisou, která celkový dojem z obrazu ještě umocňuje. Specifické je také orámování obrazů. Schopnost stabilizovat obrazy je domyšlena tak, aby nezpůsobovaly zranění při dotyku. Rámy jsou z tvrdé stromové buničiny, převážně dubu o síle 3cm a šířce 10cm, závěsy jsou umístěny ze zadní strany obrazu přímo v rámu. Celková hmotnost obrazu je značná, na jeden metr čtvereční tak připadá cca 12 kilogramů. Obrazy jsou záměrně instalovány níže, aby na ně dosáhly děti nebo lidé upoutaní na invalidní vozík.

Celkový projekt Obrazů pro nevidomé je možné označit v tom nejlepším slova smyslu za experimente ojedinělý a výjimečný. A vy jste první, kdo ho mohou shlédnout v rámci této unikátní výstavy.

Dámy a pánové, přeji vám hluboký, hmatatelný, hmatový zážitek!

Úvodní řeč: MgA. Magda Goláňová, sdružení KADLUB.

